

Η καμένη γη της πατρίδας μας

του δρα Νίκου Ορφανίδη

Μέρες επώδυνης μνήμης και πάλι, και σκέφτομαι πόσο η ιστορία επιμένει να επιστρέφει, για όσους μπορούν ακόμα και διαβάζουν τα σημεία των καιρών. Πώς έρχονται, σκέφτομαι, και μας βρίσκουν τα ίδια και τα ίδια, πάθη και δοκιμασίες και κατατρεγμός και διωγμός. Αλλά και φόβος. Και εκβιασμός. Και εγκατάλειψη. Επιστρέφω, λοιπόν, και πάλι στα τοπία της ιστορίας, στον Γέρο Κολοκοτρώνη επιστρέφω, όταν ο Ιμπραήμ σκορπούσε το θάνατο και την υποταγή στην Πελοπόννησο, με τον Κολοκοτρώνη να τρέχει έφιππος να τον ανακόψει και να ανακόψει την παράδοση και την υποταγή των επαναστατημένων Ελλήνων, που προσκυνούσαν πια τον κατακτητή.

Σκέφτομαι εκείνο τον σπαραγμό του, που έφτασε να δηλώνει πως: «εις τον καιρόν του προσκυνήματος εφοβήθηκα μόνον διά την πατρίδα μου, όχι άλλη φορά, ούτε εις τας αρχάς, ούτε εις τον καιρόν του Δράμαλη οπού ήλθε με 30,000 στράτευμα εκλεκτό, ούτε ποτέ' μόνον εις το προσκύνημα εφοβήθηκα' η Ρούμελη ήτον όλη προσκυνησμένη, η Αθήνα πεσμένη, τα ρουμελιώτικα στρατεύματα διαλυμένα' μόνον η Πελοπόννησος ήτον μεινεμένη με τα δύο νησιά 'Υδρα και Σπέτζαις οπού είχαν δύναμιν...» (Θεόδωρου Κ. Κολοκοτρώνη, Διήγησις Συμβάντων της Ελληνικής Φυλής, από τα 1770 έως τα 1836, Αθήνησιν 1846, σ. 210)

Γυρίζω, λοιπόν, επιστρέφοντας στην Ελληνική μας ιστορία, στην καμένη γη που άφησε πίσω του ο Ιμπραήμ, στη μεθοδευμένη καταστροφή τού επαναστατημένου τόπου. Και τότε, όπως και τώρα. Όπως έγινε στην κατεχόμενη γη μας το 1974 και συνεχίζει, δυστυχώς, να συντελείται:

«Ο Ιμπραήμ επήρε ένα μέτρο, και έστειλε τον Κεχαγιά του με χίλιους με τσεκούρια και με άρματα και έστειλε στην Μεσσηνία να βάλουν φωτιά και τσεκούρι' όσα δεν εκαίοντο να βάνη τσεκούρι, ελαιώνες, συκαίς, μουριαίς... του Κεχαγιά του τού έδωκε μίαν προσταγήν' να στείλη να προσκυνήσουν εις τους Μεσσηνίους' ει μη δεν προσκυνήσουν να αρχίση το έργον του...»

Διαβάζοντας την διαταγήν πού ήτον τόσον σφοδρά, του αποκρίθηκα: όχι από μέρους μου, από μέρους του λαού της Μεσσηνίας: ότι αυτό οπού μας φοβερίζεις, να μας κόγης και να κάγης τα καρποφόρα δένδρα μας δεν είναι της πολεμικής έργον' διατί τα άγυχα δένδρα δεν εναντιόνονται εις κανένα' μόνον οι άνθρωποι οπού εναντιόνονται έχουνε στρατεύματα και σκλαβόνεις' και έτσι είναι το δίκαιον του πολέμου' με τους ανθρώπους και όχι με τα άγυχα δένδρα' όχι τα κλαριά να μας κόγης, όχι τα

δένδρα, όχι τα σπήτια που μας έκαγες, μόνον πέτρα απάνω στην πέτρα να μή μείνη, ημείς δεν προσκυνούμε' τι τα δένδρα μας αν τα κόγης και τα κάγης, την γην δεν θέλει την σηκώσεις και η ίδια η γης οπού τα έδρευε, αυτή η ίδια γη μένει δική μας και τα ματακάνει. Μόνον ένας Έλληνας να μείνη πάντα θά πολεμούμε και μην ελπίζης πως την γη μας θα την κάμης δική σου' βγάλτο από το νου σου.» (όπ.π., σσ. 206-207)

Γυρίζω, έτσι, στα περιβόλια της Κυδρέας και στις ελιές, στην καμένη γη μας γυρίζω, στα περιβόλια και στους ελαιώνες μας που ξηράθηκαν, που τους έκοψαν με τσεκούρι οι Τούρκοι, για να μείνει η γη μας γυμνή. Ίσως κάποτε θα πρέπει να πούμε για εκείνη την περιβαλλοντική και οικολογική καταστροφή της πατρίδας μας, για τα καμένα δάση, για τον Πενταδάκτυλο, για τον Κεφαλόβρυσο της Κυδρέας που στέρεψε ύστερα από αιώνες, για τους άφαντους ελαιώνες, τα περβόλια. Όπως έγινε και άλλοτε, που ο Ιμπραήμ ερήμωσε το Μωριά, για να προσκυνήσουν και να παραδοθούν οι Έλληνες. Αυτό έκαναν μαζί με άλλα πολλά οι εισβολείς εδώ στην Κύπρο, 150 τόσα χρόνια μετά. Όμως, μέσα από όλα αυτά, οφείλουμε να θυμόμαστε κι εμείς, αλλά και εκείνοι που επιβουλεύονται την πατρίδα μας, εκείνο το μοναδικό, που υπενθυμίζει ο Γέρος στρατηγός. Αυτό που μας υποδεικνύει ο ελευθερωτής των Ελλήνων Θεόδωρος Κολοκοτρώνης:

«τι τα δένδρα μας αν τα κόγης και τα κάγης, την γην δεν θέλει την σηκώσεις και η ίδια η γης οπού τα έδρευε, αυτή η ίδια γη μένει δική μας και τα ματακάνει. Μόνον ένας Έλληνας να μείνη πάντα θα πολεμούμε και μην ελπίζης πως την γη μας θα την κάμης δική σου' βγάλτο από το νου σου.»

Η καμένη γη μας